



Αποτυπώσεις Μνημείων και Αρχαιολογικών Χώρων

Ενότητα 1 : Εισαγωγή

Τοκμακίδης Κωνσταντίνος
Τμήμα Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





Εισαγωγή



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Πρόλογος.
2. Ιστορική ανασκόπηση.
3. Τι είναι μνημείο;



Σκοποί ενότητας

Η ενότητα εισάγει τον ενδιαφερόμενο σε θέματα που αφορούν:

- Τον ορισμό του μνημείου.
- Την προϊστορία των μνημείων γενικά.
- Τις κατηγορίες μνημείων.





ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Πρόλογος (1/5)

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με μοναδικό μνημειακό πλούτο. Χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο οδηγούμενοι από παλαιότερα ή και σύγχρονα συγγράμματα καταλήγουν να αναζητούν τα ίχνη των περασμένων γενεών στον τόπο μας. Πολλές φορές χάνονται στην αναζήτησή τους γιατί εμείς οι νεοέλληνες δεν έχουμε φροντίσει να αναδείξουμε όσο θα έπρεπε τον μνημειακό μας πλούτο.



Πρόλογος (2/5)

Ένας από τους βασικότερους τρόπους επένδυσης είναι και η μαθητεία, να γνωρίσουμε, αν είναι δυνατόν όλα, τα σημαντικά μνημεία της χώρας μας και να μάθουμε πως να τα αναδεικνύουμε.

Η χώρα μας είναι μία από τις λίγες χώρες στο κόσμο με τόσο μακραίωνη παρουσία της ανθρώπινης δραστηριότητας στην επικράτειά της.



Πρόλογος (3/5)

Η διατήρηση της εθνικής ταυτότητας της χώρας μας στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης και στον ενιαίο διευρυμένο ενοποιημένο ευρωπαϊκό χώρο, μπορεί να γίνει μόνο με την προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και κατά συνέπεια την προβολή των ζωντανών μαρτύρων της ιστορίας και του πολιτισμού μας, που είναι τα μνημεία μας.



Πρόλογος (4/5)

Ανάλογα με την έκταση, την επιδιωκόμενη μετρική αξιοπιστία, την θεματική πληρότητα των τελικών σχεδίων και τους στόχους της αποτύπωσης, η αποτύπωση μπορεί να είναι:

- **αναγνωριστική** (με στόχο την απόκτηση μιας γενικής εικόνας της κατανομής των μνημείων στον χώρο και μια πρώτη τεκμηρίωση της πραγματικής μορφής ενός μνημείου).



Πρόλογος (5/5)

- **τεκμηρίωσης** (με στόχο την πλήρη καταγραφή του μνημείου έτσι ώστε σε περίπτωση καταστροφής να είναι δυνατή η αναδόμηση του στην αρχική του μορφή).
- **ειδική αποτύπωση υψηλής ακρίβειας** η οποία χρησιμοποιείται για την μελέτη μικρομετακινήσεων ενός μνημείου ή όταν πρόκειται να αποσυναρμολογηθεί ένα μέρος του μνημείου και στην συνέχεια να επανασυναρμολογηθεί.



Ιστορική Ανασκόπηση (1/1)

Πέρασαν ήδη 35 χρόνια από τότε που λόγω του σεισμού της Θεσσαλονίκης τέθηκε επιτακτικά το αίτημα για λεπτομερείς αποτυπώσεις αρχιτεκτονικών μνημείων και παραγωγή μετρητικών σχεδίων σε πολύ μεγάλη έκταση. Από τότε, έγινε μια συστηματική προσπάθεια αξιοποίησης των δυνατοτήτων των τοπογραφικών οργάνων και μεθόδων για την αποτύπωση και καταγραφή των γεωμετρικών χαρακτηριστικών αρχιτεκτονικών μνημείων στον χώρο των τριών διαστάσεων.



Τι είναι μνημείο (1/6)

Σύμφωνα με την σύμβαση για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης, Σύμβαση της Γρανάδας (1985), μνημεία είναι κάθε κατασκευή ιδιαίτερα σημαντική λόγω του ιστορικού, αρχαιολογικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, κοινωνικού ή τεχνικού τους ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων ή διακοσμητικών στοιχείων που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τους.



Τι είναι μνημείο (2/6)

Τα αρχιτεκτονικά σύνολα είναι ομοιογενή σύνολα αστικών ή αγροτικών κατασκευών σημαντικά λόγω του ιστορικού, αρχαιολογικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, κοινωνικού ή τεχνικού τους ενδιαφέροντος, τα οποία βρίσκονται σε τέτοια συνάφεια μεταξύ τους ώστε να σχηματίζουν ενότητες που να μπορούν να οριοθετηθούν τοπογραφικά.



Τι είναι μνημείο (3/6)

Οι τόποι είναι σύνθετα έργα του ανθρώπου και της φύσης, εν μέρει κτισμένα, τα οποία αποτελούν εκτάσεις τόσο χαρακτηριστικές και ομοιογενείς ώστε να μπορούν να οριοθετηθούν τοπογραφικά και τα οποία είναι σημαντικά λόγω του ιστορικού, αρχαιολογικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, κοινωνικού ή τεχνικού τους ενδιαφέροντος.



Τι είναι μνημείο (4/6)

Με τον όρο **μνημείο**, νοείται κάθε απομεινάρι πολιτισμού, φορέας ιστορικών, τεχνικών και άλλων πολύτιμων πληροφοριών τόσο της αντίστοιχης ιστορικής περιόδου, όσο και των φαινομένων που συνέβησαν στο διάστημα που μεσολάβησε από την κατασκευή και χρήση μέχρι την σύγχρονη παρατήρηση και μελέτη.



Τι είναι μνημείο (5/6)

Τα μνημεία διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, τα κινητά μνημεία ή κειμήλια και τα ακίνητα μνημεία. Στην πρώτη, ανήκουν όλα όσα κατασκευάστηκαν για να μετακινούνται ή να χρησιμοποιούνται. Τέτοια είναι τα εργαλεία, τα όπλα, οι μηχανές, τα σκεύη, τα αγγεία, τα έπιπλα, τα ειδώλια, τα αγάλματα, τα κοσμήματα, τα νομίσματα, οι εικόνες, οι πίνακες, τα γλυπτά, τα έργα τέχνης, οι ενδυμασίες, οι επιγραφές, τα γραπτά, τα βιβλία, τα μουσικά όργανα, οι ηχογραφήσεις, οι ταινίες κλπ.



Τι είναι μνημείο (6/6)

Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν όλα εκείνα τα έργα που χαρακτηρίζονται ως ιστορικές, αρχιτεκτονικές, καλλιτεχνικές, παραδοσιακές, διατηρητέες κατασκευές και εφεξής θα αποτελέσουν τα προς αποτύπωση αντικείμενα στην παρούσα παρουσίαση.



Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνος
Τοκμακίδης. «Αποτύπωση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. Εισαγωγή».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS195/>



Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>





Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Δαλάκης Νικόλαος
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

